

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ ปัจจัยคุกคามสุขภาพจากการทำงานและภาวะสุขภาพตามความเสียง
ของแรงงานนอกระบบแกะสลักไม้

ผู้เขียน นางประไพศรี กาบมาลา

ปริญญา พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต (การพยาบาลอาชีวอนามัย)

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

รองศาสตราจารย์ ดร. ชวพรพรรณ จันทร์ประสิทธิ์ อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. นงศ์คราญ วิเศษกุล อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

บทคัดย่อ

แรงงานนอกระบบแกะสลักไม้มีความเสี่ยงทางด้านสุขภาพจากการสัมผัสปัจจัยคุกคามสุขภาพจากการทำงาน การศึกษาเชิงพรรณนาคั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยคุกคามสุขภาพจากการทำงานและภาวะสุขภาพตามความเสียงของแรงงานนอกระบบแกะสลักไม้ กลุ่มตัวอย่างเป็นแรงงานนอกระบบแกะสลักไม้ อำเภอแม่ทา จังหวัดลำพูน จำนวน 294 คน รวบรวมข้อมูลตั้งแต่เดือนมีนาคมถึงเดือนกันยายน พ.ศ. 2554 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย 1) เครื่องวัดระดับความดังของเสียงแบบอินทิเกรตติ้ง ซาวน์ เลเวล มิเตอร์ (integrating sound level meter) 2) แบบสัมภาษณ์การสัมผัสปัจจัยคุกคามสุขภาพจากการทำงานและภาวะสุขภาพตามความเสียงของแรงงานนอกระบบแกะสลักไม้ ที่ผ่านการตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาโดยผู้ทรงคุณวุฒิ ค่าดัชนีความตรงตามเนื้อหาเท่ากับ 0.99 และทดสอบความเชื่อมั่นได้ค่าในระดับที่ยอมรับได้ (0.71-0.83) และ 3) แบบประเมินส่วนของร่างกายทั้งหมดอย่างรวดเร็ว (Rapid Entire Body Assessment [REBA]) ของฮิจเน็ตต์และแมคอะตัมเนย์ (Hignett & McAtamney, 2000) วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา

ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยคุกคามสุขภาพจากสภาพแวดล้อมการทำงานที่สำคัญตามการรับรู้ของกลุ่มตัวอย่างได้แก่ ปัจจัยคุกคามสุขภาพด้านการยศาสตร์ คือ ท่าทางก้ม เงยศีรษะ (ร้อยละ 76.87) ท่าทางก้มโค้งลำตัว (ร้อยละ 76.53) ท่าทางบิดเอี้ยวตัว (ร้อยละ 76.19) การนั่งทำงานนานกว่า 4 ชั่วโมง (ร้อยละ 66.33) ปัจจัยคุกคามสุขภาพด้านเคมี คือ ฝุ่นไม้ (ร้อยละ 54.42) ปัจจัยคุกคามสุขภาพด้านกายภาพ คือ เสียงดัง (ร้อยละ 32.31) ส่วนการสังเกตท่าทางการทำงาน พบกลุ่มตัวอย่างร้อยละ 56.12

มีความเสี่ยงของท่าทางการทำงานในระดับที่ต้องดำเนินการแก้ไขปรับปรุงท่าทางการทำงานทันที ผลการตรวจวัดระดับความดังของเสียงตลอดระยะเวลา 8 ชั่วโมงการทำงาน พบว่าร้อยละ 53.95 ของจุดตรวจวัดมีระดับความดังของเสียงเกินค่ามาตรฐาน (85 เดซิเบล (เอ)) สภาพการทำงานที่ไม่ปลอดภัย คือ การทำงานกับเครื่องมือ อุปกรณ์ของมีคม (ร้อยละ 52.04) สำหรับภาวะสุขภาพตามความเสี่ยงพบว่าความเจ็บป่วยที่อาจเกี่ยวเนื่องจากการสัมผัสปัจจัยคุกคามสุขภาพจากการทำงานที่สำคัญ ได้แก่ ปวดเอว (ร้อยละ 74.49) ปวดมือ ข้อมือ แขน (ร้อยละ 47.62) ปวดหลัง (ร้อยละ 45.92) ชานิ้วมือ หรือมือ (ร้อยละ 44.90) ระคายเคืองตา แสบตา คันตา (ร้อยละ 43.88) และน้ำมูกไหล ไอ จาม แสบจมูก (ร้อยละ 41.84) ส่วนการบาดเจ็บที่เกี่ยวเนื่องจากการทำงานในช่วง 3 เดือนที่ผ่านมา พบร้อยละ 39.80 สำหรับแบบแผนการดำเนินชีวิต พบว่า กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 51.70 มีแบบแผนการดำเนินชีวิตโดยรวมไม่เหมาะสม โดยแบบแผนการดำเนินชีวิตรายด้านที่ไม่เหมาะสมคือกิจกรรมทางกาย (ร้อยละ 66.33) และการผ่อนคลายหรือการจัดการกับความเครียด (ร้อยละ 58.84)

ผลการศึกษาครั้งนี้ชี้ให้เห็นว่า พยาบาลอาชีวอนามัยและสิ่งแวดล้อม รวมทั้งทีมสุขภาพที่เกี่ยวข้องควรให้ความสำคัญกับการเฝ้าระวังทางสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ ตลอดจนเผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร ด้านความปลอดภัยในการทำงานและความเสี่ยงด้านสุขภาพ เพื่อลดความเสี่ยงต่อความเจ็บป่วยหรือการบาดเจ็บจากการทำงานของแรงงานนอกระบบเกษตรกรรม

Thesis Title Occupational Health Hazards and Health Status Related to Risk Among Wood Carving Informal Workers

Author Mrs. Prapaisri Kabmala

Degree Master of Nursing Science (Occupational Health Nursing)

Thesis Advisory Committee

Associate Professor Dr. Chawapornpan Chanprisit Advisor

Assistant Professor Dr. Nongkran Viseskul Co-advisor

ABSTRACT

Wood carving Informal workers' health is potentially at risk as a result of exposure to occupational health hazards. This descriptive study aimed to examine occupational health hazards and health status related to risk among wood carving informal workers. The study sample consisted of 294 wood carving informal workers in Maetha district, Lumphun province. Data collection was carried out during March to September 2011. The research instruments comprised 1) an integrating sound level meter, 2) an interview form of occupational health hazards and health status related to risk with the content validity index of 0.99 as confirmed by a panel of experts and the acceptable reliability level (0.71-0.83); and 3) the Rapid Entire Body Assessment [REBA] form developed by Hignett and McAtamney (2000). Data analysis was performed using descriptive statistics.

The main results demonstrated the significant occupational health hazards in working environment based on the study sample perception included ergonomic hazards: flexion/extension of neck (76.87%), bending body posture (76.53%), twist position (76.19%), prolong sitting over fours hours (66.33%); chemical hazards: wood dust (54.42%); and physical hazards: noise (32.31%). Regarding observations of working posture, it was found that 56.12% of the study sample had the risk of working posture at the level which required an action for improvement immediately. The noise assessment during an 8 hour working day was found that 53.95% of point measurement had noise

level exceeding the noise standard (85 dB(A)). Unsafe working condition was mentioned as sharpen tools and machines (52.04%). Regarding health status related to risk, it was found that the most common ailments possibly related to exposure of occupational health hazards included low back pain (74.49%), hand/wrist/arm pain (47.62%), back pain (45.92%), hand fingers numbness (44.90%), eye irritations (43.88%), and running nose/coughing/sneezing (41.84%). Work-related injuries during the past three months was 39.80 percent. Concern lifestyle pattern, it was found that 57.70% of the study sample had inappropriate lifestyle pattern. Aspects of each lifestyle that were inappropriate included physical activity (66.33%) and relaxation/stress management (58.84%).

The results of this study indicate that occupational and environmental health nurses including related health team should recognize the importance of both environmental and health surveillance. Enhancing disseminating information regarding safety at work and health risk should be encouraged to reduce occupational illnesses or injuries related to work among wood carving informal workers.